

Förskola: Barn och personal per 15 oktober 2013

UF0130

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	3
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	5
1.1	Statistiska målstorheter	5
1.1.1	Objekt och population	5
1.1.2	Variabler	5
1.1.3	Statistiska mått	5
1.1.4	Redovisningsgrupper	5
1.1.5	Referenstider	5
1.2	Fullständighet	6
B.2	Tillförlitlighet	6
2.1	Tillförlitlighet totalt	6
2.2	Osäkerhetskällor	6
2.2.1	Urval	6
2.2.2	Ramtäckning	6
2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	7
2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	8

B.3	Aktualitet	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet	8
4.1	Jämförbarhet över tiden	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	9
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Skolväsende och barnomsorg

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Skolverket
Postadress: 106 20 Stockholm
Besöksadress: Fleminggatan 14
Kontaktperson: Christina Sandström
Telefon: 08-527 332 00
Telefax: 08-24 44 20
E-post: fornamn.efternamn@skolverket.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Camilla Haglund/Jakob Sällström
Telefon: 019-17 69 42
Telefax: 019-17 70 83
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99) och enligt föreskrifter i SKOLFS 2011:142.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

A.8 Gallringsföreskrifter

Bevarandebehovet kan för närvarande inte bedömas och är under utredning.

A.9 EU-reglering

Statistiken berörs inte av någon EU-reglering.

A.10 Syfte och historik

Uppgifterna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det skall ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå. Syftet med denna undersökning är i sin tur att ge en samlad bild av den verksamhet som bedrivs inom svensk förskola. Undersökningens mätdatum är 15 oktober och alla uppgifter ska avse de förhållanden som rådde detta datum.

I stora drag har undersökningen haft liknande innehåll och samlat in snarlika uppgifter sedan 70-talet, dock har variabler förändrats eller tillkommit under årens lopp. Vissa administrativa förändringar har också gjorts i insamlingen, antingen för att svara mot lagändringar på området eller för att underlätta insamlingen. Exempelvis har vissa variabler övergått till att samlas in i andra undersökningar.

A.11 Statistikanvändning

De färdigbearbetade statistikuppgifterna publiceras på Skolverkets webbplats och ingår även som delar i ett antal publikationer och har därför en bred bas av potentiella användare. Tänkbara användare kan bland annat vara riksdag, regering, myndigheter, kommuner, landsting, länsstyrelser, företag, branschorganisationer, intresseorganisationer, internationella organisationer, universitet, högskolor, forskare, studerande, massmedia och allmänheten.

A.12 Uppläggning och genomförande

Förskola: Barn och personal per 15 oktober är en årlig totalundersökning som omfattar alla Sveriges kommuner och har 15 oktober (eller närliggande vardag) som mättidpunkt. Samtliga insamlade uppgifter avser summerade värden på kommunnivå. Uppgifterna är uppdelade på kommunal respektive enskild

verksamhet och i vissa fall uppdelade på flera nivåer, exempelvis kön, ålder eller utbildning.

SCB genomför insamling och sammanställning av statistiken på uppdrag av Skolverket, medan Skolverket i egenskap av statistikansvarig myndighet ansvarar för publicering.

Undersökningen initieras genom att ett informationsbrev(s.k. missiv), med användaridentitet och lösenord för elektronisk inloggning till SCB:s webblan-kett, skickas ut i början av oktober till samtliga Sveriges kommuner. Kommunen ansvarar sedan för att lämna svar för hela kommunens verksamhet, både verksamhet i kommunal regi och enskild regi, varför kommunen i många fall själv samlar in uppgifter från verksamhet i enskild regi.

SCB genomför en omfattande granskning av materialet och återkontaktar om nödvändigt uppgiftslämnarna för kontroll och eventuell korrigering av till synes avvikande värden.

A.13 Internationell rapportering

Uppgifter från insamlingen rapporteras bl. a. till OECD och Eurostat. Statistiken ingår även i Nordisk statistisk årsbok.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Under 2014 kommer uppgifterna att börja samlas in på individnivå. En förändring som detta medför är att enskilda huvudmän fortsättningsvis ska rapportera direkt till SCB, istället för som tidigare, via kommunen.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i sina undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framförallt gäller statistikens målstorheter
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget
- (4) **Jämförbarhet och sam användbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik (MIS2001:1)* i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Objektet är förskolor och populationen omfattar alla förskolor som bedrivs i kommunal eller enskild regi. Insamlingsobjekt är kommun och populationen omfattar samtliga kommuner.

1.1.2 Variabler

Variabler som redovisas i statistiken är *inskrivna barn, anställningar, chefer, verksamhetstyp* samt *avdelning*.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken redovisas i form av antal, andelar, summor, medelvärden och spridningsmått.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisningsgrupper för barn:

- Ålder, skolhuvudman, modersmål, kön, län, kommun samt kommungrupper

Redovisningsgrupper för personal:

- Utbildning, chefer, kön, skolhuvudman, län, kommun samt kommungrupper

Redovisningsgrupper för verksamhet:

- Typ av verksamhet, skolhuvudman, avdelning, gruppstorlek, län, kommun samt kommungrupper

1.1.5 Referenstider

Mätdatum är 15 oktober eller närliggande vardag. För 2013 var tisdagen den 15 oktober mätdag. Statistikredovisningen avser läsåret 2013/14.

1.2. Fullständighet

Statistiken ger en god bild av området förskola på som lägst kommunal nivå, uppgifter på verksamhets- eller individnivå finns däremot inte att tillgå i nuläget.

För att bredda bilden av skolsektorns verksamhet för barn i lägre ålder finns även publicerad officiell statistik om de närliggande områdena annan pedagogisk verksamhet, förskoleklass och fritidshem att tillgå. Kostnader för förskola redovisas inom statistiken *Kostnader för förskola, fritidshem, skola och vuxenutbildning*.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten i de insamlade uppgifterna varierar från kommun till kommun. Felens storlek i enskilda variabler är svåra eller omöjliga att kvantifiera.

Viss osäkerhet anses framförallt kunna förekomma i redovisningen av antal årsarbetare efter verksamhetsform, antal avdelningar i förskola och antal barn med annat modersmål än svenska.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Statistiken är totalräknad och därmed inte påverkad av urvalsosäkerheter.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen för insamlingsobjekten *kommuner* har ingen över- eller undertäckning. Ingen särskild studie har genomförts kring eventuell över- eller undertäckning för undersökningsobjekten *förskolor* men i nuläget finns inget som tyder på att statistiken skulle vara påverkad av ramtäckningsproblem.

2.2.3 Mätning

Statistiken baseras på antalsuppgifter som uppgiftslämnarna själva summerat till kommunnivå (antal barn inskrivna i olika typer av verksamheter, antal personal, antal verksamheter och liknande). Undersökningen besvaras elektroniskt via SCB:s webblankett av kommunernas uppgiftslämnare. Eventuella mätfel kan bero på feltolkningar av anvisningar eller ofullständiga uppgifter som är svåra att upptäcka vid granskning. Svårigheter förekommer att utifrån den rapporterade siffran bedöma om det förekommer någon typ av summeringsfel. Det har dock inte framkommit några indikationer på att det förekommer mätfel som påverkar statistiken nämnvärt.

2.2.4 Svarsbortfall

Svarsbortfall, vanligen förkortat bortfall, uppstår när värde på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt (t.ex. person, företag, kommun osv.) är det frågan om *objektsbortfall*; saknas enbart vissa värden, handlar det om *partiellt bortfall*.

Samtliga uppgiftslämnare för Sveriges 290 kommuner har lämnat in uppgifter. Eventuellt partiellt svarsbortfall, som inte går att upptäcka vid granskning, kan förekomma. Exempel på detta kan vara att en typ av verksamhet inte har rapporterats i en kommun trots att den finns. Eftersom det förekommer en naturlig variation över tiden (både i huruvida en verksamhet finns och hur många barn som är inskrivna däri) är partiellt bortfall svårt att upptäcka. För att motverka partiella bortfall kontaktas de kommuner med värden som i hög grad avviker från föregående år, se vidare avsnitt 2.2.5 *Bearbetning*. Det har inte framkommit några indikationer på att det förekommer partiellt bortfall som påverkar statistiken nämnvärt.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den ”mänskliga faktorn”, t.ex. beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de ska inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minska riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet pga. fel som beror på den ”mänskliga faktorn”, både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

För statistiken över förskola granskas uppgiftslämnarnas svar till att börja med maskinellt i SCB:s webblankett i samband med att blanketten fylls i. Om ett redovisat värde på en fråga i hög grad avviker från fjolårets värde får uppgiftslämnaren ett meddelande om detta, och ges möjlighet att kommentera skillnaden. Webblanketten spärrar även vissa typer av ologiska svar.

När uppgifterna skickats in via webblanketten granskas de manuellt genom ytterligare granskningskontroller. Där det finns misstänkta felaktigheter återkontaktas skolorna varvid uppgifterna bekräftas eller rättas. Kontroller görs då huvudsakligen mot föregående års uppgifter och gentemot andra kommuner. Inga indikationer finns på att statistiken skulle vara påverkad av bearbetningsfel, men inga särskilda studier har genomförts kring detta.

2.2.6 Modellantaganden

Inga andra modellantaganden görs än den metodik som redovisats ovan.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått för slumpmässiga urvalsfel (vanligen 95-procentiga konfidensintervall) beräknas inte eftersom det är en totalräknad undersökning. Inte heller några andra osäkerhetsmått beräknas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Uppgifter till undersökningen samlas in och publiceras som statistik en gång per år.

3.2 Framställningstid

Statistiken publiceras cirka fem månader efter referenstidens slut.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för serien Sveriges officiella statistik, www.scb.se/publiceringskalender.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Ett antal variabler har ändrats eller tillkommit under årens lopp vilket påverkar jämförbarheten över tid. Administrativa förändringar i exempelvis skollagen och nya begrepp och benämningar påverkar också jämförbarheten, då detta kan medföra nya definitioner och indelningar.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Uppgifterna går att jämföra mellan län, kommuner, skolhuvudman, utbildning, ålder samt mellan kön.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Undersökningen utgör en del av Skolverkets samlade skolstatistik. Statistiken kan sammanvändas på kommunnivå gentemot annan statistik avseende exempelvis inskrivna barn, personal, personaltäthet och dylikt. Jämförelser på individ- eller skolnivå är däremot inte möjligt liksom att det inte går att följa enskilda individers skolgång från förskolan, då inga individuppgifter samlas in i denna undersökning.

B.5 Tillgänglighet och förstaelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras på Skolverkets webbplats, www.skolverket.se, och består dels av standardiserade tabeller och dels av uppgifter på kommunnivå i *Jämförelsetalsdatabasen* (www.jmftal.artisan.se). Statistiken publiceras också i Skolverkets olika publikationsserier t.ex. *Barn, elever och personal Riksnivå*.

Delar av statistiken finns med i publikationer som ges ut av SCB. Exempelvis: "På tal om utbildning", "Statistisk årsbok" och "Utbildningsstatistisk årsbok".

5.2 Presentation

Statistiken presenteras som Excel-tabeller med flikar som innehåller information om definitioner. Dessutom kan användare själv skapa tabeller från webbdatabasen *Jämförelsetal*, där man själv väljer tabellutformning utifrån ett antal variabler, t.ex. antal barn i huvudmannens förskolor.

I publikationerna enligt avsnitt 5.1 *Spridningsformer* presenteras statistiken som tabeller och diagram med kommenterande och analyserande text till.

5.3 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument, *Beskrivning av statistiken* (BaS). Eftersom uppgifterna samlas in på makronivå finns inget mikrodataregister att dokumentera, men makroregistret dokumenteras på motsvarande sätt och publiceras under rubriken *Detaljerad information om mikrodata* (MetaPlus). Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats www.scb.se/uf0130.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför specialbearbetningar av primärmaterial efter beställning.

5.5 Upplysningstjänster

För ytterligare upplysningar kontakta Skolverket www.skolverket.se, tfn: 08-527 332 00 vx, e-post: skolverket@skolverket.se

För information om specialbearbetningar av primärmaterial kontakta Statistiska centralbyrån: Camilla Haglund, tfn 019 – 17 62 57, fornamn.efternamn@scb.se.